

Osobe s autizmom dobile novu životnu zajednicu

Objavljeno prije 5 sati / 2 siječnja, 2024
By IN-PORTAL

Foto: Miran Krčadinac Flock

Privedena je kraju rekonstrukcija i prenamjena zgrade stare škole u Gornjem Vukšincu u životnu zajednicu za osam odraslih osoba starijih od 18 godina s poremećajem iz spektra autizma

Nakon nekoliko izazovnih godina u kojima su se događali potresi, pandemija COVID-19, inflacija i ratovi, priveden je kraju [Naš plavi svijet](#), projekt Udruge za autizam – Zagreb, rekonstrukcija i prenamjena zgrade stare škole u Gornjem Vukšincu u životnu zajednicu za 8 odraslih osoba starijih od 18 godina s poremećajem iz spektra autizma (PSA).

Na završnoj konferenciji projekta Igor Ružić, predsjednik udruge prisjetio se kako je sve započelo, zahvaljujući se na početku svojoj prethodnici, dugogodišnjoj predsjednici udruge Slavici Dujmović za čijeg mandata se i apliciralo za projekt Naš plavi svijet. Ružić je uputio i svojevrsni trajni apel Udruge za autizam – Zagreb, naime, životne zajednice financiraju se iz takozvanih glavarina, od resornog ministarstva dobivaju se određena mjesečna sredstva po korisniku, no ta sredstva su na žalost manja za izvaninstitucionalne pružatelje socijalnih usluga, dok su za institucionalne veća, te je apelirao na to da glavarine moraju biti jednake, jer ista usluga mora isto koštati.

Udruga za autizam – Zagreb je roditeljska udruga koja upravlja dvjema životnim zajednicama, prva je nastala u općini Dubrava zahvaljujući razumijevanju lokalne zajednice, te je uz veliku pomoć saborske zastupnice Ivane Posavec Krivec i ravnateljice osnovne škole Dubrava Marijane Kozumplik Kemenović došlo do sporazuma da se na 30 godina 'iznajmi' taj prostor udruzi koja je vlastitim sredstvima pretvorila tu 'poluruševinu' u životnu zajednicu za osobe s PSA. Nakon toga je došla i druga životna zajednica u naselju Novi Jelkovec, a sada je predstavljena i treća u Gornjem Vukšincu koja je izgrađena europskim novcem.

Naš plavi svijet kao ideja roditelja započeo je 2017. godine, tada je svojevrsni početak obilježila modna revija pidžama Matije Vuice na kojoj su se tada prikupljala sredstva za projektnu dokumentaciju. Projekt 2018. nije prošao, a 2019. uz pomoć konzultanta Ante Sarjanovića i njegove ekipe iz tvrtke Plavo more, projekt je dobio veći broj bodova zbog inkluzivnih komponenti, a to su prenamjena zgrade stare škole i izgradnje senzoričkog parka. Na žalost, zbog pandemije, potresa i rata u Ukrajini, krenuli su problemi jer je projekt trebalo realizirati sa troškovnikom koji je napisan još 2019., a svi troškovi su astronomski porasli.

Ružić se prisjetio kako je s načelnikom općine Dubrava, Tomislavom Okrošom, obilazio razna ministarstva i agencije kako bi se (privremeno) odustalo od gradnje senzoričkog parka, te kako bi se novac iz budžeta preusmjerio u dovršetak gradnje kuće. Srećom, bilo je puno razumijevanja za situaciju te je sada konačno ispunjena obaveza projekta, a to je da kuća bude završena za useljenje. Ipak, najvažniji trenutak dogodit će se u ljeto 2024. kada u kuću uđe osam stanara koji će tu živjeti uz 24-satnu podršku asistenata iz lokalne zajednice.

Na žalost, kapaciteta nedostaje, a UAZ je jedini izvaninstitucionalni pružatelj usluge organiziranog stanovanja, što je ujedno najkompliciraniji i najzahtjevniji oblik socijalne usluge. UAZ je do sada bio uvijek spreman sa srodnim udrugama podijeliti svoj 'know how', ali unatoč velikom interesu udruga iz Gospića, Osijeka, Kaštela, Slavonskog broda i drugih gradova, još uvijek nitko nije uspio ostvariti nešto slično. Upravo zato, navodi Ružić, UAZ je svojevrsni 'čardak ni na nebu ni na zemlji', za institucije, on je i dalje udruga, a za svijet udruge, UAZ je već institucija.

– Ovo je ne samo plemeniti projekt, nego savršena suradnja između općine Dubrava, Zagrebačke županije, Udruge za autizam Zagreb, ministarstava i Vlade Republike Hrvatske, a na korist korisnika kuće, osoba iz spektra autizma, te na korist svih marljivih djelatnika koji će ovdje raditi – rekao je Tomislav Okroša, načelnik općine Dubrava, partner na ovom projektu.

Dodao je da se mora zahvaliti i onima koji sada nisu prisutni, a koji su radili na projektu od samih početaka, a to su Anita Dražetić, prva voditeljica projekta, Slavica Dujmović koja je dugi niz godina bila predsjednica Udruge za autizam – Zagreb, te izvođača radova Vinter gradnja koji je lokalna tvrtka. Okroša je sve pozvao da na ljeto, kada se korisnici usele, dođu u Gornji Vukšinc, te se uvjere kako se radi o najposebnijoj i najmodernijoj zgradi u općini Dubrava ali i šire.

Tanja Tudor, voditeljica projekta, iznijela je tehničke detalje, te navela da je rezultat projekta 27 izgrađenih i opremljenih infrastrukturnih jedinica, a to su u prizemlju jedno podrumsko spremište, 5 spavaćih soba, jedan ulazni prostor, WC, kupaona, izba, kuhinja s blagovaonicom i dnevni boravak, te na katu mala kuhinja, radna soba, spremište, izba, kupaona, 3 sobe i blagovaonica s dnevnim boravkom. Zatim su tu i pomoćna zgrada s prostorijom za grupni rad s korisnicima, jedan WC, te dvorište/okućnica sa sjenicom bunara, voćnjakom, povrtnjakom i staklenikom.

Ono što je posebno zanimljivo jest činjenica da je ovo prva kuća u Hrvatskoj koja je projektirana prema potrebama osoba s poremećajem iz spektra autizma, za što je zaslužna arhitektica Monika Vukojević. Veliku vrijednost kući daje i činjenica da se nalazi u neposrednoj blizini šume, te da su senzorni podražaji smanjeni na minimum, a sva oprema i namještaj prilagođeni su osobama iz spektra autizma. Naime, koristili su se materijali koji neće izazivati nepoželjne senzorne podražaje, keramika je protuklizna ali površina joj nije reflektivna, boje nisu agresivne, nema miješanih uzoraka, a pazilo se da osvjetljenje bude što prirodnije.

U ljeto 2024. godine kuća u Gornjem Vukšincu će zaživjeti, u nju će ući stanari, osobe s PSA koje će ovdje živjeti uz 24-satnu podršku asistenata. Ovaj važan projekt olakšat će život osam obitelji, no ostajte činjenica da su potrebe za ovakvim stambenim jedinicama puno veće od dostupnih kapaciteta. Za nadati se da će primjer kuće u Gornjem Vukšincu biti inspirativan svim pružateljima socijalnih usluga.

Video bilješku o nastanku i razvoju projekta koju je napravio Miran Krčadinac Flock možete pogledati [ovdje](#).